

Poznámky k výslovnosti - lekce č. 1A

1. dlouhé o: kroužek ze rtů se zavřenými ústy: groß
2. dlouhé e: úsměv ☺ vyslovit e sehr
3. polykáme r jako na a na konci slabik, není-li v té slabice dlouhá samohláska
příklad: wir [via]
4. p, t, k na začátku slov s přídechem Kurz
5. samohlásku čteme krátce vždy před 2 a více souhláskami
alle, alt

výjimka: rst: erst dlouze

výjimka: rt: Martina dlouze

6. ü: čteme y s kroužkem (viz 1)

hübsch

7. samohlásku čteme dlouze vždy před h

ihr, sehr

Poznámka ke slovní zásobě lekce 1a:

Sie ist nett. = Ona je milá.

nett = milý

Sie ist lieb. = Ona je laskavá/hodná.

Liebe Monika = Milá Moniko (v dopise)

lieb = laskavý, hodný; milý (v přívlastku)

Sprechen Sie mir bitte nach! = Opakujte prosím po mně!

Výslovnostní cvičení

Zde odkaz pro stažení audia: www.prekladynemciny.cz/pracovni.html

dlouhé měkké E: ee, eh, e [ústa na měkké i, říct e]

Die **Fee** **feh**lt **seh**r dem **See**mann auf dem **Meer**.

Ta víla chybí velmi námořníkovi na moři.

Ä: [ústa na dlouhé a, říct e]

Das **kräftige** **Mä**dchen **trä**gt im **Mär**z ein **Kä**ppchen.

To statné děvče nosí v březnu karkulku.

Ö: [ústa do kroužku, říct e]

Meine **Söh**ne **kön**nen sich **versöh**nen.

Moji synové se mohou smířit.

Ü: [ústa do kroužku, říct y]

Der **hüb**sche **Müll**er **wü**ncht **ihr** viel **Glü**ck.

Ten hezký mlynář jí přeje hodně štěstí.

dlouhé O: [ústa do kroužku, říct o]

Herr **Mos**er **hob** seinen **Soh**n **so** hoch.

Pan Moser zvedal svého syna tak vysoko.

Z [čteme: c]

Zu **dies**em **Zwe**ck **ze**igt **der** **Ze**uge **se**ine **Zun**ge.

K tomuto účelu ukáže svědek svůj jazyk.

ER [polykáme do a]

Der **Fis**cher **verk**auft **mir** **un**ver**zü**glich **vier** **Kes**cher.

Rybář mi neprodleně prodá čtyři podběráky.

R na konci slabik [spolknout na a]

Er ist ein **seh**r **gut**er **Rechts**anwalt.

Je moc dobrý právník.

SCH [čteme Š]

Das **Sch**neewittchen **sche**int **schön** mit **Sch**nee auf der **Nase**.

Sněhurka vypadá hezky se sněhem na nose.

EI [čteme AJ]

Die **hei**ße **Spe**ise **bei**ßt **der** **We**ise.

Ten horký pokrm pokouše ten mudrc.

IE [čteme dlouhé í]

Sie **sie**ht die **Wie**se **sow**ie den **Ries**en.

(Ona) vidí tu louku, jakož i toho obra.

EU, ÄU [čteme oj]

Ich bin **hä**ufig **entt**äuscht, **wie** **heute**.

Jsem často zklamaná, jako dnes.

Gramatika prvních lekcí
Věta hlavní oznamovací a tázací

I. Oznamovací věta:

a) Přímý slovosled

Karl geht morgen mit Doris einkaufen.

1. podmět / 2. sloveso v určitém tvaru (vyčísované k podmětu) / 3. ostatní větné členy

b) Nepřímý slovosled (zdůrazněné slovo na začátku)

Morgen geht Karl mit Doris einkaufen.

1. zdůrazněné slovo / 2. sloveso v určitém tvaru / 3. podmět / 4. ostatní větné člen

Jak vidíme, sloveso se drží na druhé pozici.

II. Tázací věta

a) Otázka s tázacím slovem

Warum ist Karl noch in Prag?

b) Otázka bez tázacího slova

- stačí vynechat warum v předchozí větě:

(Warum) ist Karl noch in Prag?

a vznikne věta

(TS) ist Karl noch in Prag?

První pozice pro tázací slovo je neobsazena, ale existuje ☺

1. tázací slovo / 2. sloveso v určitém tvaru / 3. podmět / ostatní větné členy

Pamatujme:

NA DRUHÉM MÍSTĚ VE VĚTĚ JE SLOVESO V URČITÉM TVARU

NEZAPOMÍNEJME NA PODMĚT, TEN SE DRŽÍ U SLOVESA.

Na prvním místě ve větě může stát podmět, zdůrazněné slovo nebo tázací slovo, tázací slovo může chybět, přesto jeho pozici evidujeme.

Časování sein v přítomném čase

sein = být

ich bin = já jsem	wir sind = my jsme
du bist = ty jsi	ihr seid = vy jste
er/sie/es ist = on/ona/ono je	sie/Sie sind = oni jsou/Vy jste

Časování hab-en v přítomném čase

ich habe = já mám	wir haben = my máme infinitiv
du hast = ty máš	ihr habt = vy máte kmen+t
er/sie/es hat = on/ona/ono má	sie/Sie haben = oni mají/Vy máte infinitiv

Časování slabých sloves v přítomném čase - vzory časování

Každé sloveso sestává z kmene, koncovky a někdy má i předponu

mach-en = dělat	
kmen: mach	koncovka: en

1. mach-en = dělat		2. arbeit-en = pracovat bad-en = koupat se rechn-en = počítat (shluk souhlásek na konci kmene)	
ich mach-e	wir machen	ich arbeit-e	wir arbeiten
du mach-st	ihr mach-t	du arbeit-est	ihr arbeit-et
er/sie/es mach-t	sie mach-en	er/sie/es arbeit-et	sie arbeiten

Zdá se, že je to jednoduché, koncovky dáváme ke kmene a jsou to tyto:
 v jednotném čísle: **e, (e)st, (e)t**
 v množném čísle: **infinitiv, (e)t, infinitiv**
e v závorce dáváme, pokud je na konci kmene **t, d**, nebo **shluk souhlásek**, např. **chn**: rechnen nebo **gn**: regnen = pršet atd. Je to zřejmě kvůli druhé osobě, du **rechnst** fakt nejde říct, a tak se vloží změkčující **e**.

3. reis-en = cestovat (jako machen kromě 2. os. j.č., kvůli existující sykavce pouze koncovka -t)		4. ruder-n = veslovat (jako machen)	
ich reis-e	wir reisen	ich ruder-e/rudre	wir rudern (inf.)
du reis-t	ihr reis-t	du ruder-st	ihr ruder-t
er/sie/es reis-t	sie reisen	er/sie/es ruder-t	sie rudern (inf.)

jako reisen: sitzen = sedět, setzen = posadit, heißen = jmenovat se

jako rudern: wandern = chodit na túry

5. sammel-n = sbírat (jako machen, jen 1. osobu jednotného čísla tvoříme přesmyčkou e s l v kmene. Ze sammel vznikne sammeln)	
ich samm-l-e	wir sammeln
du sammel-st	ihr sammel-t
er/sie/es sammel-t	sie sammeln

Členy v němčině

1. Členy určité

1. pád

Wer ist hier? Hier sind **der Mann, die Frau, das Kind und die Freunde.**
 Kdo je zde? Zde jsou **ten muž, ta žena, to dítě a ti přátelé.**

2. pád

Wessen Zimmer ist das? Das ist das Zimmer **des Mannes, der Frau, des Kindes und der Freunde.**
 Čí pokoj je to? To je pokoj **toho muže, té ženy, toho dítěte a těch přátel.**

3. pád

Wem glaubst du? Ich glaube **dem Mann, der Frau, dem Kind und den Freunden.**
 Komu věříš? Věřím **tomu muži, té ženě, tomu dítěti a těm přátelům.**

4. pád

Wen besuchst du? Ich besuche **den Mann, die Frau, das Kind und die Freunde.**
 Koho navštíviš? Navštívím **toho muže, tu ženu, to dítě a ty přátele.**

	<i>mužský rod</i>	<i>ženský rod</i>	<i>střední rod</i>	<i>množné číslo</i>
<i>1. pád</i> <i>kdo, co?</i>	der	die	das	die
<i>2. pád</i> <i>koho, čeho, čím?</i>	des + (e)s	der	des + (e)s	der
<i>3. pád</i> <i>komu, čemu, kdy, kde?</i> <i>(u předl. se 3. a 4. p. kromě časového užití über)</i>	dem	der	dem	den + n
<i>4. pád</i> <i>koho, co?</i> <i>kam?</i> <i>(u předl. se 3. a 4. p.)</i>	den	die	das	die

Člen určitý používáme, pokud mluvíme o někom nebo něčem určitém, co je známé, co bylo zmíněno atd. Tabulku je dobré umět po řádcích a po sloupcích, tj. mít přehled, které členy jsou např. ve čtvrtém pádě a které můžeme očekávat v mužském rodě. V tabulce jsou rody řazeny tak, že ob jeden sloupec jsou "příbuzné rody".

Pozor: Barevně jsou v tabulce označeny ty koncovky, které dáváme k neurčitému členu **ein, kein** a přivlastňovacím členům v základním tvaru: např. **mein, dein**, atd. Členy, kde není žádná koncovka vyznačena, nazýváme **vrcholy** tzv. **Bermudského trojúhelníka**, neboť tam jakákoli koncovka mizí.

Členy ve čtvrtém pádě odpovídají kromě mužského rodu členům v prvním pádě.

Pravidlo čtyř nožiček:

Abychom si zapamatovali, že je ve čtvrtém pádě mužského rodu člen **den**, přimyslíme si ještě jedno n, tj. celkově **denn (2 x n -> 4 nožičky)**, z čehož plyne 4. pád. **Pozor, slovíčko denn existuje a znamená neboť, proto doplněné n zase vymažeme: den~~n~~.** Členy určité sestávají jen ze tří písmen.

Pravidlo tří nožiček písmene **m** (člen **dem**) ve 3. pádě v mužském a středním rodě značí třetí pád.

2. Členy neurčité

1. pád:

Wer ist hier? Hier sind **ein Mann, eine Frau, ein Kind und 0 Freunde.**
 Kdo je tady? (einige = někteří): einige Freunde = někteří přátelé
 Zde jsou **jeden muž, jedna žena, jedno dítě a přátelé.**

2. pád:

Wessen Buch ist das? Das ist das Buch **eines Mannes, einer Frau, eines Kindes und guter**
 Čí kniha je to? **Freunde/von Freunden (3. pád)**
 To je ta kniha jednoho muže, jedné ženy, jednoho dítěte a dobrých přátel/přátel.

3. pád

3. Wem glauben Sie? Ich glaube **einem Mann, einer Frau, einem Kind und Freunden.**
 Komu věříte? Věřím **jednomu muži, jedné ženě, jednomu dítěti a přátelům.**

4. pád

4. Wen besuchen Sie? Ich besuche **einen Mann, eine Frau, ein Kind und (gute) Freunde.**
 Koho navštívíte? Navštívím **jednoho muže, jednu ženu, jedno dítě a (dobré) přátele.**

	<i>mužský rod</i>	<i>ženský rod</i>	<i>střední rod</i>	<i>množné číslo</i>
<i>1. pád</i> <i>kdo, co?</i>	ein	eine	ein	0
<i>2. pád</i> <i>koho, čeho, čím?</i>	eines + (es)	einer	eines + (es)	0
<i>3. pád</i> <i>komu, čemu, kdy, kde?</i> <i>(u předl. se 3. a 4. p. kromě časového užití über)</i>	einem	einer	einem	0 + n
<i>4. pád</i> <i>koho, co?</i> <i>kam?</i> <i>(u předl. se 3. a 4. p.)</i>	einen	eine	ein	0

Člen neurčitý používáme, pokud mluvíme o někom nebo něčem poprvé, co nebylo zmíněno atd.

Pozor: Barevně jsou v tabulce označeny rodové koncovky, které dáváme ze členů určitých k neurčitému členu ein, kein a přivlastňovacím členům v základním tvaru: např. mein, dein, atd. Členy, kde žádná koncovka není, nazýváme vrcholy tzv. Bermudského trojúhelníka, neboť tam jakákoli koncovka mizí.

Osobní zájmena a přivlastňovací členy

Zde je (jeden, nějaký) počítač. To je můj počítač a tam v rohu jsou také moje počítače.
 = Hier ist ein Computer. Das ist mein Computer und dort in der Ecke sind auch meine Computer.

↖ člen neurčitý
↖ přivlastňovací člen
↖ přivlastňovací člen
↗

1. pád Kdo, co je zde?	ich=já	du=ty	er=on	sie=ona	es = ono	wir = my	ihr = vy	sie = oni	Sie= Vy
2. pád Pláče kvůli koho, čeho? (v NJ)	meiner ↖ můj	deiner ↖ tvůj	seiner ↖ jeho	ihrer ↖ její	seiner ↖ jeho	unser ↖ náš	euer ↖ váš	ihrer ↖ jejich	Ihrer ↖ Váš
3. pád Věřím komu, čemu?	mir	dir	ihm	ihr	ihm	uns	euch	ihnen	Ihnen
4. pád Vidím koho, co? Dárek pro koho, co?	mich	dich	ihn	sie	es	uns	euch	sie	Sie

Přivlastňovací členy v základním tvaru jsou v tabulce vyznačeny žlutě:
 mein, dein, sein, ihr, sein, unser, euer, ihr, Ihr
 můj, tvůj, jeho, její, jeho, náš, váš, jejich, Váš

Přivlastňovací členy se chovají v jednotném čísle jako **ein**, v množném čísle jako **člen určitý**.
 V tabulce členů určitých a neurčitých jsou tyto koncovky vyznačeny bíle a červeně - viz str. 5 a 6.

	mužský rod	ženský rod	střední rod	množné číslo
1.p.	der	die	das	die
2.p.	des + (e)s	der	des + (e)s	der
3.p.	dem	der	dem	den + n
4.p.	den	die	das	die